

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васил Рокоманов,

по конкурс, обявен от Националната художествена академия – София за редовен доцент по 8.2 Изобразително изкуство /„Книга и печатна графика“ за нуждите на катедра „Книга, илюстрация, печатна графика“ със срок 2 месеца от обнародването в „Държавен вестник“, 47/24.06.22

Единственият кандидат д-р Капка Николаева Кънева, главен асистент в специалност „Книга, илюстрация, печатна графика” в НХА, представя автобиография, списък на публикации и творчески изяви, хабилитационен труд и негово резюме. От наукометричната справка, изисквана от ЗРАСРБ и Правилника на НХА е видно, че минималните наукометрични изисквания за академична длъжност „доцент“ в професионално направление 8.2. са напълно покрити.

Капка Кънева завършва през 1997 НУИИ „Акад. Илия Петров”, София, а през 2003 се дипломира като магистър по „Книга и печатна графика”. Между 2004 и 2007 е редовен докторант с научен ръководител доц. д-р Регина Далкалъчева. През 2006 пребивава в Cité Internationale des Arts, Париж, а 2008 защитава дисертацията „Детската книга – пространствен обект в контекста на тенденциите в развитието на съвременната книга” и получава образователната и научна степен „доктор“.

Запомних защитата като среща с един забележително талантлив, открил себе си млад художник, както и с възторженото отношение на колегите, които през 2014 канят Кънева за редовен член на катедра „Книга и печатна графика”. Освен това тя преподава „Илюстрация и оформление на книгата“ в специалност „Пресжурналистика и книгоиздаване“ на СУ от 2009 до 2014.

В представените материали Кънева се представя като професионално изявен артист, фокусиран върху пластичния хартиен обект в илюстрацията и дизайна на книги. Тя е автор на множество корици, илюстрации и цялостни решения за издания на авторитетните издателства Small Stations Press, „Алтера“, „Кръг“, „Лист“, „Панорама“, „Жанет 45“, Oxford University Press, Испания, Eta Verlag, Берлин. Автономната художествена стойност на творбите е представена в 45 самостоятелни изложби и повече от 47 участия в общи изложби и инициативи у нас и зад граница. За творческата си дейност Кънева е получила 15 награди, номинации и други отличия. Член е на СБХ и ADC Bulgaria.

Капка Кънева е активен академичен автор с теоретични, научни и научно-практически приноси, посочени в 17 статии в периодични издания, 9 доклади и публикации в сборници от конференции и илюстрираното издание „Играта като книга: Детската книга – пространствен обект, в контекста на тенденциите в развитието на съвременната книга“, 2014. Всички те представят авторския възглед на Кънева за изкуството на книгата и нейната позиция на интелектуално отговорна академична личност. Хабилитационният труд „От хартия – изобразителни възможности на пластичния хартиен обект в илюстрацията и дизайна на книги“ е част от същата поредица.

Трудът систематизира естетическите и професионални идеи на Кънева по основния творчески проблем: фотографии на специално осветени хартиени обекти. Уводът представя мотивите и личностите, насочвали я по пътя към нейния авторски подход – проф. Ст. Груев, доц. д-р Р. Далкалъчева и редица български и чужди художници.

Глава I излага основните принципи и отделните етапи от творческия процес – моделиране на пластичния обект от хартия, осветление и фотографиране. Следващите глави са посветени на отделните „поджанрове“ в приложението на описаната методология и технология.

Глава II „Хартиена пластика за корици на книги“ обяснява в текст и примери постигане на типографски задачи с описаните средства.

Потенциалът на тези техники е допълнен в глава III, посветена на EL ÀRBOL De LOS ClàSICOS – проект на испанското издателство Oxford University Press – корици на колекция класически литературни произведения, чието съдържание е адаптирано към специфичните нужди на тийнейджъри, ученици в испански гимназии.

Глава IV проследява възможностите на хартиените обекти за създаване на илюстрации на печатни издания. Изяснени са принципни разлики между корица и илюстрация, а също и спецификите на издания, насочени към различни възрасти. Акцентирано е използването на цветни хартии в детските илюстрации, както и на „Портретът и хартиената техника“ и „Хартиеният обект във филателната графика“.

Глава V представя автономни артистични обекти. Към несъмнените им пластични достойнства крехката и лесно уязвима деликатност на хартията изкушава зрителя да следва автора в игри със светлината и пространството. Ерудирана междудисциплинарност на творбите, движещи се между кръглата скулптура, релефа и концептуалната инсталация, препраща към иконата, маската, азиатската традиция на куклен театър със сенки и други културни феномени. Като зная, че коментираните творби са само част от тази забележителна във всяко отношение авторска реализация, искрено възхищение предизвиква у мен безупречния вкус и овладян маниер, демонстрирани от кандидата

във всички аспекти на представяне в конкурса. И все пак, при цялата виртуозна прецизност, демонстрирана във всички етапи на авторския процес, от творбите струи топла доброта, лекота и игривост, достъпни само за истинския творец.

За мен от особена важност е умението на Кънева да борави с езика – както умело са режисирани специфичните за хартията колорит, текстура и пластика, така и премерено е балансиран текста между академичния изказ и артистичната страст.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Д-р Капка Николаева Кънева е утвърден артист и отлично изявен преподавател с високи професионални, организационни и научно-творчески постижения в теорията и практиката на изкуството на книгата и в академичната си дейност. Нейният хабилитационен труд притежава висока научно-приложна стойност, генерира знание, насочено към образователния процес в своята област и обосновава заявените приноси.

Убедено препоръчвам Научното жури да присъди на д-р Капка Николаева Кънева академичната длъжност „Доцент“ по 8.2 Изобразително изкуство /„Книга и печатна графика“ за нуждите на катедра „Книга, илюстрация, печатна графика“ на НХА/.

С уважение:

Проф. д-р Васил Рокоманов